

شماره ۲۲۲۴

تاریخ ۲۵ / ۱۰ / ۱۳۷۲

پلاست راز

بیشانی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شورای محترم نگهبان

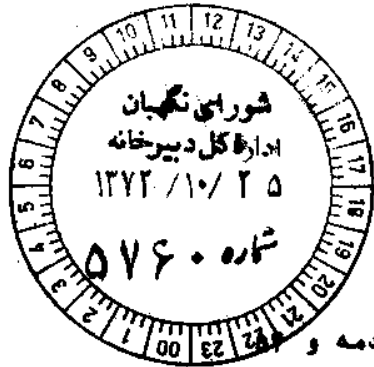
لایحه شماره ۹۲۲۰ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۲ دولت در خصوص
اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون
حقوق کودک که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۹
مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است در اجرای
اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن
شورای محترم به پیوست ارسال می گردد. / ن

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

بسمه تعالی

لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران
به کنوانسیون حقوق کودک

ماده واحده - کنوانسیون حقوق کودک مشتمل بر یک مقدمه و ماده بشرح پیوست تصویب و اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به آن داده میشود مشروط بر آنکه مفاد آن در هر مورد و هر زمان در تعارض با قوانین داخلی و موازین اسلامی قرارگیرد از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران لازم الرعایه نباشد.

بسمه تعالی

کنوانسیون حقوق کودک

مقدمه :

کشورهای طرف کنوانسیون حاضر :

باتوجه به اینکه طبق اصول اعلام شده در منشور سازمان ملل بسمت رسمیت شناختن حقوق لاینفک، مساوی و منزلت تمام اعضای خانواده بشری زیربنای آزادی، عدالت و صلح در جهان است .
بادر نظر داشتن اینکه اعضای سازمان ملل ، در منشور سازمان ، اعتقاد خود را بسمت حقوق اساسی ، مقام و ارزش انسان و عزم خود را برای افزایش پیشرفت های اجتماعی و معیارهای بهتر زندگی در آزادیهای بیشتر اعلام کرده اند .
با تشخیص اینکه سازمان ملل در اعلامیه جهانی حقوق بشر و در کنوانسیون های بین المللی حقوق بشر اعلام موافقت نموده که هر یک از افراد بدون هرگونه تبعیض از نظر نژاد، رنگ ، جنس ، زبان ،

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسم الله تعالی

- ۲ -

مذهب، عقاید سیاسی و غیره خاستگاه اجتماعی یا ملی، مال، تسولد و یا سایر خصوصیات، در تمام حقوق و آزادی‌هایی که در آن کنوانسیون‌ها و اعلامیه‌ها اعلام شده، ذیحق می‌باشد.

و نظر به اینکه سازمان ملل در اعلامیه جهانی حقوق بشر اعلام نموده است که دوران کودکی مستلزم مراقبت‌ها و مساعدت‌های ویژه می‌باشد.

با اعتقاد به اینکه خانواده به عنوان جزء اصلی جامعه و محیط طبیعی برای رشد و رفاه تمام اعضای خود خصوصا "کودکان" می‌بایست از حمایت‌ها و مساعدت‌های لازمه برخوردار شود به نحوی که بتواند مسئولیت‌های خود را در جامعه ایفاء کند.

با تشخیص اینکه کودک برای رشد کامل و متعادل شخصیتی خود می‌بایست در محیط خانواده و در فضایی (مملو) از خوشبختی، محبت و تفاهم بزرگ شود.

با توجه به اینکه کودک می‌بایست آمادگی کامل برای زندگی فردی در جامعه داشته باشد و در سایه‌ایده‌ال‌هایی که در منشور سازمان ملل اعلام شده خصوصا "طرح، احترام، بردباری، آزادی، برابری و اتحاد بزرگ" شود.

با در نظر داشتن اینکه لزوم انجام مراقبت‌های ویژه از کودک در اعلامیه حقوق کودک ژنو ۱۹۲۴ مطابق با ۱۳۰۳ بیان شده، در ۲۰ نوامبر ۱۹۵۹ مطابق با ۲۹ آبان ماه ۱۳۳۸ در اعلامیه حقوق کودک مجمع عمومی به تصویب رسیده، در اعلامیه جهانی حقوق بشر و در میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (خصوصا "در مواد ۲۴ و ۲۳)، در کنوانسیون بین‌المللی حقوق اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (خصوصا "در ماده ۱۰) و در اسناد و احکام سازمان‌های تخصصی و سازمان‌های بین‌المللی مربوط به رفاه کودکان به رسمیت شناخته شده است.

بسمه تعالی

- ۲ -

باتوجه به اینکه در اعلامیه جهانی حقوق بشر تصریح شده است
"کودک بخاطر نداشتن رشد کامل فیزیکی و ذهنی محتاج مراقبت‌ها و
محافظت‌هایی از جمله حمایت‌های مناسب حقوقی قبل و بعد از تولد
می‌باشد".

بادر نظر گرفتن مفاد اعلامیه اصول حقوقی و اجتماعی مربوط به
حمایت و رفاه کودکان
با اشاره ویژه به موضوع کفالت و فرزندخواندگی ملی و بین‌المللی،
قانون حداقل استاندارد سازمان ملل در مورد اجرای عدالت برای
افراد صغیر (قوانین پکن) و اعلامیه حمایت از زنان و کودکان
در موقع اضطراری و جنگ‌ها.

باتشخیص اینکه در تمام کشورهای جهان کودکانی وجود دارند
که تحت شرایط دشوار زندگی می‌کنند و اینگونه کودکان محتاج
توجهات ویژه‌ای هستند.

باتوجه به اهمیت ارزش‌های سنتی و فرهنگی هر ملت در حمایت
و تعلیم و تربیت یکنواخت کودک .
و با عنایت به اهمیت همکاری‌های بین‌المللی برای بهبود شرایط
زندگی کودکان در تمام کشورها خصوصا "کشورهای در حال توسعه" .
به توافقات ذیل نایل شدند.

بخش ۱

ماده ۱- از نظر کنوانسیون حاضر منظور از کودک افراد
انسانی زیر سن ۱۸ سال است مگر اینکه طبق قانون قابل اجرا در
مورد کودک سن بلوغ کمتر تشخیص داده شود.

بسم الله تعالی

- ۴ -

ماده ۲ -

۱- کشورهای طرف کنوانسیون ، حقوقی که در این کنوانسیون برای کودکانی که در حوزه قضائی آنها زندگی می کنند در نظر گرفته شده را بدون توجه به هرگونه تبعیض و بدون ملاحظه نژاد ، رنگ ، مذهب ، زبان ، عقاید سیاسی ، ملیت خاستگاههای قومی و اجتماعی ، مال ، عدم توانائی ، تولد و یا سایر احوال شخصیه والدین و یاقیم قانونی محترم شمرده و تضمین خواهند نمود .

۲- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم را جهت تضمین حمایت از کودک در مقابل تمام اشکال تبعیض ، مجازات براساس موقعیت ، فعالیتها ابراز عقیده و یا عقاید والدین ، قسیمهای قانونی و یا اعضای خانواده کودک به عمل خواهند آوردند .

ماده ۳ -

۱- در تمام اقدامات مربوط به کودکان که توسط موسسات رفاه اجتماعی عمومی و یا خصوصی ، دادگاهها ، مقامات اجرائی ، یسارگانهای حقوقی انجام میشود ، منافع کودک از اهم ملاحظات میباشد .

۲- کشورهای طرف کنوانسیون مستقبل میشوند که حمایتها و مراقبتهای لازمه را برای رفاه کودکان ، با توجه به حقوق وظایف والدین آنها ، قسیمهای قانونی و یا سایر اسرادی که قانوناً مسئول آنان هستند ، تضمین کنند و در این راستا اقدامات اجرائی و قانونی مناسب معمول خواهد گردید .

۳- کشورهای طرف کنوانسیون تضمین خواهند نمود که موسسات ، خدمات و وسائلی که مسئول مراقبت و حمایت کودکان هستند مطابق با معیارهایی که توسط مقامات ذیصلاحیت خصوصاً "در زمینه های ایمنی ، بهداشت و از نظر تعداد کارکنان (آن موسسات) و نیز نظارت مناسب گذاشته شده مطابق داشته باشند .

به تعالی

- ۵ -

ماده ۴- کشورهای طرف کنوانسیون اقدامات ضروری اجرائی وقانونی را جهت تحقق حقوق شناخته شده در کنوانسیون حاضر معمول خواهند داشت . کشورهای طرف کنوانسیون با توجه به حقوق اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی اقداماتی را در جهت بکارگیری حداکثر منابع موجود خود و در صورت لزوم در چهارچوب همکاریهای بین المللی به عمل خواهند آورد .

ماده ۵- کشورهای طرف کنوانسیون احترام به مسئولیت ها ، حقوق ووظایف والدین ویا در صورت قابلیت اطلاق ، اعضای خانواده بزرگی که از طریق آداب محلی بوجود می آید ، قییم های قانونی ویاسایر اشخاصی که قانونا مسئول کودک هستند را متقبل می شوند و به طریقی که موجب تکامل توانائی های کودک شود راهنمایی ها وارشادات لازم را جهت اعمال حقوق شناخته شده کودک در کنوانسیون حاضر به عمل خواهند آورد .

ماده ۶-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق ذاتی هر کودک را برای زندگی به رسمیت خواهند شناخت .

۲- کشورهای طرف کنوانسیون (وجود) حداکثر امکانات را برای بقا وپیشرفت کودک تضمین خواهند نمود .

ماده ۷ -

۱- تولد کودک بلافاصله پس از بدنیآ آمدن ثبت می شود و از حقوقی مانند حق داشتن نام ، کسب تسامعیت و در صورت امکان ، شناسایی والدین وقرار گرفتن تحت سرپرستی آنها برخوردار می باشد .

۲- کشورهای طرف کنوانسیون این حقوق را مطابق با قوانین ملی و تعهدات خود طبق اسناد بین المللی مربوطه در این زمینه خصوصا در مواردیکه کودک در صورت عدم اجرای آنها آواره محسوب گردد ،

بسمه تعالی

- ۶ -

لازم الاجرا تلقی خواهند کرد.

ماده ۸ -

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک برای حفظ هویت خود منجمله ملیت، نام و روابط خانوادگی را طبق قانون و بدون مداخله تضمین خواهند کرد.

۲- در مواردیکه کودک بطور غیر قانونی از مقام یا برخی از حقوق مربوط به هویت خود محروم شود، کشورهای عطف حمایت و مساعدت های لازم را برای استیفای سریع حقوق فوق به عمل خواهد آورد.

ماده ۹ -

۱- کشورهای طرف کنوانسیون تضمین می نمایند که کودکان علیرغم خواسته شان از والدین خود جدا نشوند، مگر در مواردی که مقامات ذیصلاح مطابق قوانین و مقررات و منوط به بررسی های قضائی مضمون شوند که این جدائی به نفع کودک است. اینگونه تصمیمات ممکن است در موارد بخصوصی از قبیل سوءاستفاده و یا بی توجهی والدین از کودک و یا هنگام جدانشدن والدین ضرورت یابد و در این صورت باید در مورد محل اقامت کودک تصمیمی اتخاذ شود.

۲- در هر یک از محل دادرسی مربوط به پاراگراف اول ماده ۹ باید به تمام طرفهای ذینفع فرصت داده شود در مراحل دادرسی شرکت کرده و نظرات خود را ابراز کنند.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک که از یکی یا هر دو والدین جدا شده را مبنی حفظ روابط شخصی و تماس مستقیم با والدین بطور منظم رعایت خواهند نمود، مگر در مواردیکه این امر مخایر منافع کودک باشد.

۴- هنگامی که جدائی ناشی از اقدامات دولت از قبیل بازداشت، زندانی کردن، تبعید، اخراج یا مرگ (منجمله مرگی که در همین

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسمه تعالی

- ۷ -

توقیف بودن شخص مادرشود) یکی بیا هر دو والدین و یا کودک باشد، کشور طرف کنوانسیون بنا بر درخواست، والدین یا کودک یا در صورت اقتضا یکی از اعضای خانواده را در جریان اطلاعات ضروری در مورد اموال فرد غایب خانواده قرار خواهد داد، مگر در مواردیکه دادن این گونه اطلاعات مغربه حال کودک باشد. کشورهای طرف کنوانسیون همچنین تخمین خواهند نمود که تسلیم این درخواست فی نفسه عواقبی برای افراد مربوطه در پی نداشته باشد.

ماده ۱۰-

۱- مطابق با تعهدات کشورهای طرف کنوانسیون در پاراگراف ۱ ماده ۹ درخواست کودک یا والدین وی را برای ورود یا ترک کشور برای به هم پیوستن محدود خانواده از سوی کشور طرف کنوانسیون با نظر مثبت و به روشی انسانی و سریع بررسی خواهد شد.

کشورهای طرف کنوانسیون همچنین تخمین خواهند نمود که تسلیم اینگونه درخواستها عواقبی برای درخواست کننده و اعضای خانواده آنها در پی نخواهد داشت.

۲- کودکی که والدینش در کشورهای جداگانه زندگی می کنند حق دارد گذشته از شرایط استثنائی بطور منظم روابط شخصی و تماس مستقیم با والدین خود داشته باشد. بدین منظور و مطابق با تعهدات کشورهای طرف کنوانسیون تحت پاراگراف ۲ ماده ۹، کشورهای طرف کنوانسیون حق والدین و کودک برای ترک هر کشور منجمله کشور خودشان و ورود به کشورشان را محترم خواهند شمرد. حق ترک هر کشوری فقط مشمول محدودیتهایی است که در قانون تحریر شده و برای حفظ امنیت ملی، نظم عمومی، سلامت عمومی یا اخلاقیات یا حقوق یا آزادیهای دیگران یا سایر حقوقی که در این کنوانسیون به رسمیت شناخته شده اند، ضروری است.

بسم الله تعالی

- ۸ -

ماده ۱۱-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون اقداماتی را در جهت مبارزه با انتقال قاچاق و عدم بازگشت کودکان (مقیم) خارج معمول خواهند داشت.

۲- در ایسن راستا، کشورهای طرف کنوانسیون انضامات توافقنامه‌های دوجانبه و چندجانبه یا پذیرش توافقنامه‌های موجود را تشویق خواهند نمود.

ماده ۱۲-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون تضمین خواهد کرد کودک که قادر به شکل دادن به عقاید خود می‌باشد بتواند این عقاید را آزادانه درباره تمام موضوعاتی که مربوط به وی می‌شود ابراز کند، به نظرات کودک مطابق با سن و بلوغ وی بهاداده می‌شود.

۲- بدین منظور، خصوصا برای کودک فرصت هایی فراهم آورده می‌شود تا بتواند در هر یک از مراحل دادرسی‌های اجرائی و قضائی مربوط به وی بطور مستقیم یا از طریق نماینده یا شخصی مناسب به طریقی که مطابق با مقررات اجرائی قوانین ملی باشد، ابراز عقیده نماید.

ماده ۱۳-

۱- کودک دارای حق آزادی ابراز عقیده می‌باشد. این حق شامل آزادی جستجو، دریافت و رساندن اطلاعات و عقاید از هر نوع، بدون توجه به مرزها، کتبی یا شفاهی یا چاپ شده، به شکل آثار هنری یا از طریق هر رسانه دیگری به انتخاب کودک می‌باشد.

۲- اعمال این حق ممکن است منوط به محدودیت‌های بخصوص باشد، ولی این محدودیت‌ها فقط منحصر به مواردی است که در قانون ترمیح شده و ضرورت دارند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسم الله تعالی

- ۹ -

الف) برای احترام به حقوق یا آبروی دیگران، یا

ب) برای حفاظت از امنیت ملی یا نظم عمومی یا باخطر

سلامت عمومی و یا مسائل اخلاقی.

ماده ۱۴-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق آزادی فکر، عقیده و مذهب را

برای کودک محترم خواهند شمرد.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون حقوق و وظایف والدین و در صورت

شمول تیم‌های قانونی کودک را درباره هدایت کودک در جهت حقوق

وی به طریقی که باعث اعتلای استعدادها و توانایی‌های کودک شود،

محترم خواهند شمرد.

۳- آزادی اظهار مذهب و عقاید فقط طبق محدودیت‌هایی که

در قانون تصریح شده و برای حفظ امنیت، نظم، سلامت و اخلاقیات

عمومی و یا حقوق آزادیهای اساسی دیگران لازم است، محدود می‌شود.

ماده ۱۵-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حقوق کودک را در مورد آزادی

(تشکیل) اجتماعات و آزادی مجمع مسالمت آمیز به رسمیت می‌شناسد.

۲- به غیر از محدودیت‌هایی که در قانون تصریح شده و یا برای حفظ

منافع امنیت ملی یا امنیت عمومی، نظم عمومی، سلامت عمومی و

اخلاقیات و یا حقوق و آزادیهای دیگران ضروری است، هیچ محدودیتی

در اعمال این حقوق وجود ندارد.

ماده ۱۶-

۱- در امور خصوصی، خانوادگی، یا مکاتبات هیچ کودکی نمیتوان

دلخواه یا غیرقانونی دخالت کرد یا هتک حرمت نمود.

۲- کودک در برابر اینگونه دخالت‌ها و یا هتک حرمت‌ها

مورد حمایت قانون قرار دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۱۰ -

ماده ۱۷- کشورهای طرف کنوانسیون به عملکرد مهم رسانه‌های گروهی واقف بوده و دسترسی کودک را به اطلاعات و مطالب از منابع گوناگون ملی و بین‌المللی خصوصاً مواردیکه مربوط به اعتلای رفاه اجتماعی، معنوی یا اخلاقی و بهداشت جسمی و روحی وی می‌شود را تخمین می‌کنند. در این راستا، کشورها اقدامات ذیل را به عمل خواهند آورد:

الف) تشویق رسانه‌های گروهی به انتشار اطلاعات و مطالبی که برای کودک استفاده‌های اجتماعی و فرهنگی داشته و باروح ماده ۲۹ نیز مطابق است.

ب) تشویق همکاری‌های بین‌المللی در جهت تولید، مبادله و انتشار اینگونه اطلاعات و مطالب از منابع گوناگون فرهنگی، ملی و بین‌المللی.

ج) تشویق تولید و انتشار کتابهای کودکان.

د) تشویق رسانه‌های گروهی جهت توجه خاص به احتیاجات مربوط به آموزش زبان کودکانی که به گروههای اقلیت تعلق دارند یا مربی هستند.

هـ) تشویق توسعه خط مشی‌های مناسب در جهت حمایت از کودک در برابر اطلاعات و مطالبی که به سعادت وی آسیب می‌رساند با توجه به مفاد مواد ۱۲ و ۱۸.

ماده ۱۸-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون بیشترین تلاش خود را برای تخمین به رسمیت شناخته شدن این امر که هر دو والد کودک مسوولیت‌های مشترکی در مورد رشد و پیشرفت کودک دارند به عمل خواهند آورد. والدین و یا قییم‌های قانونی مسوولیت عمده را در مورد رشد و پیشرفت کودک به عهده دارند. اساسی‌ترین مساله آنان (حفظ) منافع

بسمه تعالی

- ۱۱ -

عالیه کودک است.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون به منظور تضمین و اعتلای حقوقی که در این کنوانسیون بیسان شده همکاریهای لازم را با والدین و قیمهای قانونی در جهت اجرای مسوولیت‌هایش برای تربیت کودک به عمل خواهند آورد و ایجاد موسسات، تسهیلات و خدماتی را برای نگهداری کودکان تضمین خواهند کرد.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم را در جهت تضمین حق استفاده کودکانی که دارای والدین شاغل می‌باشند از خدمات و تسهیلات مربوط به نگهداری کودکان به عمل خواهند آورد.

ماده ۱۹-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات قانونی، اجرائی، اجتماعی و آموزشی را در جهت حمایت از کودک در برابر تمام اشکال خشونت‌های جسمی و روحی، آسیب‌رسانی، یاس و استفاده، بی‌توجهی یا رفتار سهل‌انگارانه، بد رفتاری یا استثمار منجمله سو استفاده‌های جنسی درحین که کودک تحت مراقبت والدین یا قیم‌های قانونی یا هر شخص دیگری قرار دارد، بعمل خواهند آورد.

۲- اینگونه اقدامات حمایتی در موارد مقتضی باید شامل اقدامات موثر برای ایجاد برنامه‌های اجتماعی در جهت فراهم آوردن حمایت‌های لازمه از کودک و کسانی که مسوول مراقبت از وی می‌باشند و نیز حمایت در برابر سایر اشکال محدودیت‌ها و نیز برای شناسایی گزارش، رجوع، تحقیق، رفتار و پیگیری موارد بد رفتاریهایی که قبلاً ذکر شد و نیز برای درگیری‌های قضائی باشد.

ماده ۲۰-

۱- کودک نباید بطور موقت یا دائم از محیط خانواده و از منافع خویش محروم باشد و باید از طرف دولت تحت مراقبت و

بسم الله تعالی

- ۱۲ -

مورد مساعدت قرار گیرد.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون میبایست طبق قوانین ملی خود مراقبت‌های جاسایگزین دیگری را برای اینگونه کودکان تضمین نماید.

۳- اینگونه مراقبت‌ها شامل موارد زیادی می‌شود از جمله تعیین سرپرست کفالت در قوانین اسلامی، فرزند خواندگی و یا در صورت لزوم (اعزام کودک) به موسسات مناسب مراقبت از کودکان به‌هنگام بررسی راه‌حل‌ها به‌استمرار در تربیت کودک، قومیت، مذهب، فرهنگ و زبان کودک باید توجه خاص شود.

ماده ۲۱- کشورهای میبایست سیستم فرزندخواندگی را به رسمیت می‌شناسند و مجاز می‌دانند، باید منافع عالی‌کودک را در اولویت قرار دهند و نکات زیر را مراعات کنند:

الف) تضمین اینکه فرزند خواندگی فقط از سوی مقامات دیپلماتی انجام شود که مطابق با قوانین و مقررات لازم‌الاجرا و بر اساس اطلاعات موثق و قابل اطمینان تعیین می‌کنند که فرزند خواندگی با توجه به وضعیت وی در ارتباط، والدین، خویشاوندان و قسیم‌های قانونی مجاز است و در صورت مقتضی رضایت اشخاص فوق را برای فرزندخواندگی بر اساس مشورت‌های لازم کسب می‌کنند.

ب) تشخیص اینکه در صورتی که کودک را نتوان به روش مناسب در کشور خود تحت سرپرستی یک خانواده درآورد، فرزندخواندگی در سایر کشورهای به‌عنوان راه‌حلی دیگر مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ج) تضمین برخوردارگی کودکانی که در سایر کشورهای پذیرفته می‌شوند از مراقبت‌ها و حقوقی که به‌هنگام فرزندخواندگی در کشور خود، شامل حال آنان می‌شود.

د) اتخاذ تمام اقدامات لازم جهت تضمین اینکه قبول کودک

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پست

بسمه تعالی

- ۱۲ -

در سایر کشورها برای افراد مربوطه در بردارنده منافع مالی نباشد.
هـ) در صورت لزوم، پیشبرد اهداف ماده حاضر از طریق انعقاد قراردادها یا اتخاذ ترتیبات دو یا چند جانبه و تلاش در این چهارچوب برای تخمین اینکسپنسیز پذیرش کودک در یک کشور دیگر از طریق ارگانها یا مقامات ذیصلاح انجام شود.

ماده ۲۲-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون اقدام لازم را جهت تخمین برخوردارگی کودک که خواهان پناهندگی است و یا پناهنده تلقی می شود چه همراه والدین خود باشد یا شخص دیگری، مطابق با قوانین و مقررات محلی و بین المللی، از حمایتها و مساعدت های بشردوستانه لازم از حقوق مربوطه که در این کنوانسیون یا سایر اسناد بشردوستانه یا حقوق بشر مقرر شده و کشورهای فوق الذکر نسبت به آنها متعهد می باشند، به عمل خواهند آورد.

۲- بدین منظور، کشورهای طرف کنوانسیون بنا به ملاحظه خود با سازمان ملل و سایر سازمانهای بین المللی یا غیردولتی ذیصلاح که با سازمان ملل کار می کنند در جهت حمایت و مساعدت از اینگونه کودکان و ردیابی والدین یا سایر اعضای خانواده کودکان پناهنده و برای کسب اطلاعات لازم برای به هم پیوستن مسجده اعضای خانواده همکاری خواهند کرد. در صورتی که موفقیته یافتن والدین یا سایر اعضای خانواده نشوند، با کودک همانگونه که در این کنوانسیون اظهار شده درست مانند کودکی که به طور موقت یا دائم از محیط خانوادگی به هر دلیل محروم شده، رفتار خواهد شد.

ماده ۲۳-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون اذعان دارند که کودکی که ذهن یا جسم دچار نقص می باشد باید در شرایطی که متضمن منزلت و افزایش

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

بسمه تعالی

- ۱۴ -

اتکابه نفس باشد و شرکت فعال کودک در جامعه را تسهیل نماید، از یک زندگی آبرومندانه و کامل برخوردار گردد.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودکان مسئول رابرای برخوردار از مراقبت های ویژه به رسمیت می شناسند و ارائه این مراقبت ها را بنسب اقتضاء مناسب شرایط والدین و یا مسولین کودک و منوط به وجود منابع، به اینگونه کودکان و کسانی که مسول مراقبت از وی هستند، تشویق و تضمین خواهند کرد.

۳- باتشخیص نیازهای ویژه کودک معلول، کمک های مقرر شده در پاراگراف ۲ ماده حاضر در صورت امکان می بایست بطور رایگان و بادر نظر گرفتن منابع مالی والدین و یا مسولین کودک انجام گیرد و می بایست به نحوی برنامه ریزی شود که کودک معلول بتواند دسترسی موثر به آموزش، تعلیم و تربیت و خدمات مراقبتی بهداشتی، خدمات توانبخشی، آمادگی برای اشتغال و ایجاد فرصت به روشی که موجب دستیابی کودک به حداکثر کمال اجتماعی و پیشرفت شخصی از جمله پیشرفت فرهنگی و معنوی وی می شود، داشته باشد.

۴- کشورهای طرف کنوانسیون در سایه همکاری های بین المللی، مبادله اطلاعات لازم را در زمینه مراقبت های بهداشتی پیشگیری، معالجات پزشکی، روانشناسی و عملی کودکان معلول منجمله انتشار و در دسترس قرار دادن اطلاعات مربوط به روش های توانبخشی، آموزش و خدمات حرفه ای باهدف تسادرساختن کشورهای طرف کنوانسیون به پیشبرد توانایی ها و مهارت های خود و گسترش تجربیات آنان در این زمینه ها، افزایش خواهند داد. در این ارتباط، به نیازهای کشورهای در حال توسعه توجه خاصی مبذول خواهد شد.

ماده ۲۴-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک را جهت برخوردار از

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیتعالی

- ۱۵ -

بالاترین استاندارد بهداشت و از تسهیلات لازم برای درمان بیماری و توانبخشی به رسمیت می‌شناسند.

آنان برای تضمین اینکه هیچ کودکی از رسیدن به این حق و دسترسی به خدمات بهداشتی محروم نخواهد شد، تلاش خواهند نمود.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون موضوع را تا اجرای کامل این حق دنبال خواهند کرد و خصوصا در زمینه‌های ذیل اقدامات مناسب را اتخاذ خواهند کرد:

الف) کاهش میزان مرگ و میر نوزادان و کودکان .

ب) تضمین فراهم نمودن مشورت‌های پزشکی و مراقبت‌های بهداشتی لازم در مورد تمام کودکان با تاکید برگسترش مراقبت‌های بهداشتی اولیه .

ج) مبارزه با بیماری‌ها و سوء تغذیه، از جمله در چهارچوب مراقبت‌های بهداشتی اولیه از طریق بکار بستن تکنولوژی‌های در دسترس و از طریق فراهم نمودن مواد غذایی مقوی و آب آشامیدنی سالم و در نظر گرفتن خطرات آلودگی محیط زیست .

د) تضمین مراقبت‌های قبل و پس از زایمان مادران .

هـ) تضمین اینکه تمام اقشار جامعه خصوصا والدین و کودکان از مزایای تغذیه، شیرمادر، بهداشت و بهداشت محیط زیست و پیشگیری از حوادث اطلاع داشته و به آموزش دسترسی داشته و در زمینه استفاده در اطلاعات اولیه بهداشت کودک و تغذیه مورد حمایت قرار دارند.

و) توسعه مراقبت‌های بهداشتی پیشگیرانه، ارائه راهنمایی‌های لازم به والدین و آموزش تنظیم خانواده و خدمات.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم و مناسب را برای زدودن روش معالجات سنتی و خرافی در مورد بهداشت کودکان

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پدوست

بسم الله تعالی

- ۱۶ -

به عمل خواهند آورد.

۴- کشورهای طرف کنوانسیون پیشبرد و تشویق همکاریهای بین‌المللی را برای دستیابی تدریجی به تحقق کامل حقوق شناخته‌شده در کنوانسیون حاضر امتیاز می‌شوند. در این ارتباط، به نیازهای کشورهای در حال توسعه توجه خاصی خواهد شد.

ماده ۲۵- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودکی که توسط مقامات ذیصلاح به منظور مراقبت حفاظت و یس‌بهداشت جسمی و روحی به خانواده‌ای داده شده است را جهت انجام بررسی دوره‌ای نحوه رفتار با کودک و تمام وضعیت‌های مربوط به فرزند خواندگی وی را به رسمیت می‌شناسند.

ماده ۲۶-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق برخورداری از امنیت اجتماعی منجمله بیمه اجتماعی را برای تمام کودکان به رسمیت می‌شناسند و اقدام لازم را جهت دستیابی به تحقق کامل این حق مطابق با قوانین ملی به عمل خواهند آورد.

۲- این مزایا در صورت مقتضی می‌بایست با توجه به منافع و شرایط کودک و اشخاصی که مسوولیت نگهداری وی را به عهده دارند و نیز هرگونه ملاحظه دیگری مربوط به کاربرد این مزایا در جهت منافع کودک در اختیارشان قرار گیرد.

ماده ۲۷-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق تمام کودکان را نسبت به برخورداری از استانداردهای مناسب زندگی برای توسعه جسمی، ذهنی و روحی و اخلاقی و اجتماعی را به رسمیت می‌شناسند.

۲- والدین یا سایر اشخاص مسوول کودک، مسوولیت عمده‌ای در جهت تضمین شرایط زندگی مناسب برای پیشرفت کودک را در

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پست

بسم الله

- ۱۷ -

چهارچوب تواناییها و امکانات عالی خود به عهده دارند.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون، مطابق با شرایط ملی و در چهارچوب امکانات خود، اقدام ضروری را برای یاری والدین و سایر اشخاص مسوول کودک در جهت اعمال این حق به عمل خواهند آورد و در صورت لزوم کمکهای مالی و برنامههای حمایتی را خصوصاً در مورد تغذیه، پوشاک و مسکن فراهم خواهند کرد.

۴- کشورهای طرف کنوانسیون اقدام لازم را جهت تضمین مراقبتهای درحین نگاهت کودک از سوی والدین و سایر اشخاصی که مسوولیت مالی کودک را به عهده دارند چه در داخل و چه در خارج از کشور به عمل خواهند آورد، در مواردی که شخصی مسوول مالی کودک در کشوری متفاوت از کشور کودک زندگی میکند، کشورهای طرف کنوانسیون پذیرش موافقتنامههای بینالمللی یا انعقاد اینگونه موافقتنامهها و نیز اتخاذ سایر ترتیبات لازم را تسریع خواهند نمود.

ماده ۲۸-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک را نسبت به آموزش و پرورش به رسمیت می شناسند و برای دستیابی تدریجی به این حق و براساس ایجاد فرصتهای مساوی، اقدامات ذیل را معمول خواهند داشت:

الف) اجباری و رایگان نمودن تحمیل ابتدایی برای همگان.

ب) تشویق توسعه اشکال مختلف آموزش متوسطه منجمده آموزش حرفه ای و کلی در دسترس قراردادن اینگونه آموزشها برای تمام کودکان و اتخاذ اقدامات لازم از قبیل ارائه آموزش و پرورش رایگان و دادن کمکهای مالی در صورت لزوم.

ج) در دسترس قراردادن آموزش عالی برای همگان براساس

تواناییها و از هر طریق مناسب.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بیتاریخ

- ۱۸ -

د) در دسترس قرار دادن اطلاعات و راهنمایی‌های آموزشی و حرفه‌ای برای تمام کودکان.

ه) اتخاذ اقداماتی جهت تشویق حضور مرتب کودکان در مدارس و کاهش غیبت‌ها.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم را جهت تضمین اینکه نظم و انضباط در مدارس مطابق با حفظ شئون انسانی کودکان بوده و مطابق با کنوانسیون حاضر باشد، به عمل خواهند آورد.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون همکاری‌های بسین‌المللی را در موضوعات مربوط به آموزش و پرورش خصوصاً در زمینه زدودن جهل و بیسوادی در سراسر جهان و تسهیل دسترسی به اطلاعات فنی و علمی و روش‌های مدرن آموزشی، تشویق و افزایش خواهند داد. در این ارتباط، به نیازهای کشورهای در حال توسعه توجه خاصی خواهد شد.

ماده ۲۹-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون موافقت می‌نمایند که موارد ذیل باید جزء آموزش و پرورش کودکان باشد:

الف) پیشرفت کامل شخصیت، استعدادها و توانایی‌های ذهنی و جسمی کودکان.

ب) توسعه احترام به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی و امور مذکور در منشور سازمان ملل.

ج) توسعه احترام به والدین کودک، هویت فرهنگی، زبان و ارزش‌های وی و ارزش‌های ملی کشوری که در آن زندگی می‌کند، به‌موطن اصلی وی و به تمدن‌های متفاوت با تمدن وی.

د) آماده نمودن کودک برای داشتن زندگی مسوولانه در جامعه‌ای آزاد و با روحیه‌ای (مملو) از تفاهم صلح، مهربانی، تساوی زن و مرد و دوستی بین تمام مردم، گروه‌های قومی، مذهبی و ملی و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پست

بیتعالی

- ۱۹ -

اشخاص دیگر.

ه) توسعه احترام نسبت به محیط طبیعی.

۲- ازهیچیک از بخش‌های این ماده و ماده ۲۸ نباید چنان تعبیر شود که مداخله‌ای در آزادی افراد و ارگان‌ها برای تاسیس و اداره موسسات آموزشی‌ای که همواره طبق اصول ذکرشده در پاراگراف ۱ ماده حاضر و باشرط پیشه آموزش مطابق با حداقل استاندارد ذکرشده توسط دولت ایجاد می‌شوند، تلقی شود.

ماده ۳۰- درکشورهایی که اقلیت‌های قومی و مذهبی و یا اشخاص بومی زندگی می‌کنند، کودکی که متعلق به این اقلیت‌هاست باید به‌همراه سایر اعضای گروهش از حق برخورداری از فرهنگ خود و تعلیم و اعمال مذهب خود و یازبان خود برخوردار باشد.

ماده ۳۱-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک را برای تفریح و آرامش و بازی و فعالیت‌های خلاق مناسب سن خود و شرکت آزادانه درحیات فرهنگی و هنرها را به رسمیت می‌شناسند.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک را برای شرکت کامل در حیات فرهنگی و هنری محترم شمرده و توسعه می‌دهند و فراهم نمودن فرصت‌های مناسب را جهت شرکت در فعالیت‌های فرهنگی، هنری خلاق و تفریحی تشویق خواهند نمود.

ماده ۳۲-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک را جهت مورد حمایت قرارگرفتن در برابر استثمار اقتصادی و انجام هرگونه کاری که زیان‌بار بوده و یا توقفی در آموزش وی ایجاد کند و یا برای بهداشت جسمی، روحی، معنوی، اخلاقی و یا پیشرفت اجتماعی وی مضر باشد را به رسمیت می‌شناسند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالی

- ۲۰ -

۲- کشورهای طرف کنوانسیون اقدامات لازم قانونی، اجرایی، اجتماعی و آموزشی را در جهت تضمین اجرای ماده حاضر به عمل خواهند آورد. در این راستا، وبساتین و مراکز آموزشی و تربیتی در سراسر کشور بین المللی، کشورهای طرف کنوانسیون خصوصا مسوولان ذیل را مورد توجه قرار خواهند داد:

الف) تعیین حداقل سن یا حداقل سنین برای انجام کار.

ب) تعیین مقررات مناسب از نظر ساعات و شرایط کار.

ج) تعیین مجازات ها و یا اعمال سایر ضمانت های اجرایی

مناسب جهت تضمین اجرای موثر ماده حاضر.

ماده ۲۳- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم از جمله اقدامات قانونی، اجرایی، اجتماعی، آموزشی را جهت حمایت از کودکان در برابر استفاده غیرقانونی از مواد مخدر و یا مواد محرک همانگونه که در معاهدات بین المللی مربوطه تعریف شده و جلوگیری از استفاده از کودکان در تولید سمیرقانونی و قاچاق اینگونه مواد به عمل خواهند آورد.

ماده ۲۴- کشورهای طرف کنوانسیون متقبل می شوند که از کودکان در برابر تمام اشکال سوء استفاده ها و استثمار های جنسی حمایت کنند. بدین منظور، کشورهای فوق خصوصا اقدامات ملی، دو و چند جانبه را در جهت جلوگیری از موارد زیر به عمل می آورند:

الف - تشویق یا وارد نمودن کودکان برای درگیری در هرگونه

فعالیت های غیرقانونی جنسی.

ب - استفاده استثماری از کودکان در فاحشه گری و سایر اعمال

غیرقانونی جنسی.

ج - استفاده استثماری از کودکان در اعمال و مطالب

پرونوگرافیک.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسم تعالی

- ۲۱ -

ماده ۳۵ - کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات ضروری ملی، دو و چند جانبه را برای جلوگیری از ربوده شدن، فروش و یا قاچاق کودکان به هر شکل و به هر منظور به عمل خواهند آورد.

ماده ۳۶ - کشورهای طرف کنوانسیون از کودکان در برابر تمام اشکال استثمار که هریک از جنبه های رفاه کودک را به مخاطره اندازد، حمایت خواهند کرد.

ماده ۳۷ - کشورهای طرف کنوانسیون اجرای اقدامات ذیل را متقبل می شوند:

الف - هیچ کودکی نباید تحت شکنجه یا سایر رفتارهای بیرحمانه و غیرانسانی یا مافیاشوون انسان قرار گیرد. مجازات اعدام و یا حبس ابد را بدون امکان آزادی نمی توان در مورد کودکان زیر ۱۸ سال اعمال کرد.

ب - هیچ کودکی نباید بطور غیرقانونی و یا اختیاری زندانی شود. دستگیری، بازداشت و یا زندانی کردن یک کودک میبایست مطابق با قانون باشد و به تنها آخرین راه چاره و برای کوتاهترین مدت ممکن باید بدان متوسل شد.

ج - با کودک زندانی باید بخاطر مقام ذاتی انسان، رفتاری انسانی و توأم با احترام داشت به نحوی که نیازهای بخصوصی سنی وی در نظر گرفته شود. کودکان زندانی خصوصا باید از افراد بزرگسال جدا شوند مگر اینکه این امر منافع صالح کودک باشد. کودک حق داشتن تماس با خانواده خود را از طریق نامه و ملاقات دارد به غیر از شرایط استثنایی.

د - هر کودک زندانی میبایست از حق دسترسی سریع به مشاوره حقوقی و یا سایر مساعدت های ضروری و نیز حق اعتراض نسبت به مشروعیت زندانی شدن خود در برابر دادگاه یا سایر مقامات ذیصلاح،

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسم تعالی

- ۲۲ -

مستقل و بی طرف و تصمیم گیری سریع در اینگونه موارد بر خوردار باشد.

ماده ۳۸-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون متقبل می شوند به مقررات قانون بین المللی بشردوستی در زمان جنگ های مسلحانه که مربوط به کودکان می شود احترام بگذارند.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون هرگونه اقدام عملی را جهت تضمین اینکه افراد کمتر از ۱۵ سال در مخاصمات مستقیماً شرکت نمی کنند، متقبل می شوند.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون از استخدام افراد کمتر از ۱۵ سال در نیروهای مسلح خود خوداری خواهند کرد. این کشورها برای استخدام افرادی که بالای ۱۵ سال و زیر ۱۸ سال ندارند، اولویت را به بزرگترها خواهند داد.

۴- کشورهای طرف کنوانسیون، مطابق با تعهدات خود نسبت به قانون بین المللی بشردوستی در جهت حمایت از افراد غیر نظامی به هنگام جنگ های مسلحانه، تمام اقدامات عملی را برای تضمین حمایت و مراقبت از کودکانی که تحت تاثیر (عواقب) جنگ قرار گرفته اند به عمل خواهند آورد.

ماده ۳۹- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم را برای تسریع بهبودی جسمی و روحی و سازش اجتماعی کودکانی که قربانی بی توجهی، استثمار، سوء استفاده، شکنجه یا سایر اشکال رفتاری یا تنبیه خشونت آمیز، غیر انسانی و تحقیر کننده یا جنگ بوده است، به عمل خواهند آورد. این روند بهبودی و پیوستن مجدد به جامعه می بایست در محیطی که موجب سلامت، اتکای نفس و احترام کودک شود، انجام شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پدوست

بِسْمِ اللَّهِ

- ۲۲ -

ماده ۴۰-

۱- کشورهای عضو درمورد کودکان متهم یا مجرم به نقض قانون کیفری این حق را به رسمیت می‌شناسند، با آنان مطابق با شئونات و ارزش کودک رفتار گردد که این امر موجب افزایش احترام کودک نسبت به حقوق بشر و آزادیهای اساسی دیگران شده و سن کودک را در نظر گرفته و باعث افزایش خواست وی برای سازش وی با جامعه و به عهده گرفتن نقشی سازنده می‌گردد.

۲- بدین منظور و با توجه به مفاد مربوطه اسناد بین‌المللی، کشورهای عضو خصوصا، موارد ذیل را تضمین می‌نمایند:

الف) هیچ کودکی نباید به خاطر اعمالی که در زمان ارتکاب توسط قانون ملی یا بین‌المللی منع شده، متهم یا مجرم به نقض قانون کیفری شناخته شود.

ب) هر کودکی که متهم یا محکوم به نقض قانون کیفری شود حداقل دارای تأمین‌های زیر خواهد بود:

(۱) بیگناه شناخته شدن تا زمانی که جرم طبق قانون ثابت نشده.

(۲) اطلاع مستقیم و سریع از اتهامات وارده بر علیه وی، در صورت لزوم از طریق والدین و یا قیم‌های قانونی، و (حق) داشتن مشاوره حقوقی و یا سایر کمک‌ها در تهیه و ارائه دفاعیه.

(۳) روشن شدن موضوع در اسرع وقت توسط مقام یا ارکان قضائی بیطرف و مستقل و طی یک دادرسی عادلانه در حضور وکیل یا سایر کمک‌های حقوقی، مگر اینکه این امر در جهت منافع کودک تشخیص داده نشود خصوصا با در نظر گرفتن سن، موقعیت و یا والدین و یا قیم‌های قانونی کودک.

(۴) مسجور نبودن به دادن شهادت و یا اظهار تقصیر، بررسی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

بسمه تعالی

- ۲۴ -

شاهدان مختلف و یا کسب اجازه شرکت و یا بررسی شاهدان وی در شرایط مساوی.

۵) دسترسی به مقام و یا ارکان قضائی ذیصلاح، بیطرف و مستقل بالاتر بر طبق قانون در صورت مجرم شناخته شدن.

۶) حق استفاده رایگان از مترجم در صورتی که کودک قادر به درک زبان مورد استفاده (در دادگاه) نباشد.

۷) محرمانه بودن کامل موضوع در طول تمام مراحل دادرسی.

۳- کشورهای عضو در جهت افزایش وضع قوانین، مقررات، مقامات و موسساتی که خصوماً مربوط به کودکان متهم، یا مجرم به نقض قانون کیفری تلاش خواهند کرد و خصوماً اقدامات ذیل را معمول خواهند داشت :

الف) قائل شدن حداقل سن برای نقض قانون کیفری به نحوی که زیر این سن، کودک دارای قدرت نقض قانون تلقی نشود.

ب) در صورت تناسب و تمایل (وضع) مقرراتی در جهت رفتار با اینگونه کودکان بدون توسل به دادرسی‌های قضائی، به شرطی که حقوق بشر و ضمانت‌های حقوقی کاملاً رعایت شود.

۴- تامین مسائل از قبیل نگهداری، راهنمایی، نظارت، مشاوره، تادیب، سرزندخواندگی، تعلیم و تربیت و برنامه‌های آموزشی و حرفه‌ای و سایر اقدامات دیگر در جهت تسخیم اینک با کودکان رفتاری متناسب با رفاه و شرایط و جرم آنها خواهد شد.

ماده ۲۱- هیچیک از (مواد) کنوانسیون حاضر قوانینی که در جهت تحقق حقوق کودک موثرتر بود، و جزء موارد زیر می‌باشد را تحت تاثیر قرار نمی‌دهد :

الف) قانون کشور عضو، یا

ب) قانون بین‌المللی لازم‌الاجرا در آن کشور.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره .....

تاریخ .....

پوست .....

بیتعالی

- ۲۵ -

بخش ۱۲

ماده ۴۲- کشورهای عضو موظف هستند اصول و مقررات کنوانسیون را به طریقی مناسب و فعال برای بزرگسالان و کودکان به اطلاع همگان برسانند.

ماده ۴۳-

۱- به منظور بررسی پیشرفت کشورهای عضو در جهت تحقق تعهداتشان در قبال کنوانسیون حاضر، میبایست کمیته‌ای در مورد حقوق کودک برای انجام وظایفش که ذکر خواهد شد، تشکیل گردد.

۲- کمیته شامل ده کارشناس با موقعیت عالی از نظر اخلاقی و با صلاحیت در زمینه‌هایی که در این کنوانسیون ذکر شده، خواهد بود. اعضای کمیته توسط کشورهای عضو از میان اتباع خود انتخاب می‌شوند و سمت شخصی خودشان خدمت خواهند کرد. در این زمینه به پراکنندگی جغرافیایی برابر و نیز سیستم‌های حقوقی عمده توجه خاص خواهد شد.

۳- اعضای کمیته توسط کشورهای عضو با رای گیری مخفی از میان لیست نامزدها انتخاب می‌شوند. هریک از کشورهای عضو می‌توانند یک نفر از اتباع خود را نامزد کنند.

۴- انتخابات اولیه کمیته ظرف کمتر از ۶ ماه پس از تاریخ به‌اجرا در آمدن کنوانسیون و پس از آن هر ۲ سال یک بار انجام خواهد شد. حداقل ۲ ماه قبل هر انتخابات، دبیرکل سازمان ملل طی نامه‌ای از کشورهای عضو خواستار تعیین نامزدهای خود طی ۲ ماه می‌شود. دبیرکل متعاقبا بر حسب الحبا لیستی از اشخاص نامزد شده و کشورهای که آنان را نامزد کرده‌اند تهیه کرده و آنرا به کشورهای عضو کنوانسیون تسلیم خواهد نمود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالی

- ۲۶ -

۵ - انتخابات در اجلاس‌های کشورهای عضو که توسط دبیرکل در مقرهای سازمان ملل افتتاح می‌شود، انجام می‌گیرد در آن اجلاس‌ها که با حضور دوسوم از کشورهای عضو رسمیت خواهد یافت، اعضای کمیته ازمیان کسانی که بیشترین آراء و اکثریت مطلق آرای نمایندگان حاضر و رای‌دهنده کشورهای مسغو را کسب کرده‌اند، برگزیده می‌شوند.

۶- اعضای کمیته برای مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند. این افراد در صورت نامزدی مجدد حق انتخاب شدن مجدد را دارا می‌باشند. مدت خدمت ۵ تن از اعضای منتخب در اولین انتخابات در پایان ۲ سال خاتمه می‌یابد، بلافاصله پس از اولین انتخابات اسامی این پنج تن توسط رئیس جلسه و از طریق قرعه‌کشی مشخص خواهد شد.

۷ - در صورت فوت، استعفا و یا اعلام عدم توانایی انجام وظیفه اعضای کمیته به‌هر دلیل، کشوری که این عضو را نامزد کرده منوط به تایید کمیته کارشناس دیگری را ازمیان اتباع خود برای خدمت در مدت باقی‌مانده انتخاب خواهد کرد.

۸ - کمیته خود مقررات مربوط به خود را وضع خواهد کرد.

۹ - کمیته ماموران خود را برای یک دوره ۲ ساله انتخاب خواهد کرد.

۱۰- جلسات کمیته بطور عادی در یکی از مقرهای سازمان ملل یا هر محل مناسب دیگری که توسط کمیته تعیین می‌شود، تشکیل می‌گردد. کمیته بطور عادی سالانه تشکیل جلسه می‌دهد. مدت جلسات کمیته در جلسه‌ای با شرکت کشورهای عضو کنوانسیون حاضر و با تایید مجمع عمومی تعیین شده و در صورت لزوم تسخیر خواهد یافت.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بیتعالی

- ۲۷ -

۱۱- دبیرکل سازمان مسلل تجهیزات و پرسنل لازم را برای مفید واقع شدن عملکردهای کمیته، طبق کنوانسیون حاضر فراهم خواهد نمود.

۱۲- با تاکید مجمع عمومی، اعضای کمیته‌ای که طبق کنوانسیون حاضر تشکیل می‌شود در طی مدت خدمت از محل منافع سازمان مسلل و طبق شرایطی که مجمع عمومی تعیین می‌کند حقوق دریافت خواهد کرد.
ماده ۲۲-

۱- کشورهای عضو متقبل می‌شوند که از طریق دبیرکل سازمان ملل گزارشاتی را در مورد اقداماتی که برای تحقق حقوق شناخته شده در این کنوانسیون به عمل آورده‌اند و پیشرفت‌های حاصله را به کمیته تسلیم کنند؛
الف) ظرف ۲ سال پس از به اجرا درآمدن کنوانسیون در مورد کشور مربوطه.

ب) و پس از آن هر ۵ سال یکبار.

۲- گزارشاتی که طبق ماده حاضر تهیه می‌شوند می‌بایست نشان‌دهنده عوامل و مشکلاتی که احتمالا در سر راه انجام تعهدات وجود دارد باشد. این گزارشات همچنین باید شامل اطلاعات کافی در جهت دادن تمویری جامع از اجرای کنوانسیون در کشور مربوطه باشد.

۳- کشوری که یک گزارش اولیه جامع به کمیته ارائه کرده است، می‌تواند از ارائه اطلاعات اساسی که قبلا طبق پاراگراف ۱ الف) ماده حاضر فراهم کرده، خودداری کند.

۴- کمیته می‌تواند از کشورهای عضو خواهان اطلاعات بیشتری در مورد نحوه اجرای کنوانسیون شود.

۵- کمیته هر دو سال یکبار از طریق شورای اجستماعی و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

بسمه تعالی

- ۲۸ -

اقتصادی گزارشاتی را در مورد فعالیت‌های خود به مجمع عمومی ارائه خواهد کرد.

۶- کشورهای عضو می‌بایست گزارشات خود را در کشورهایشان بطور گسترده در اختیار همه بگذارند.

ماده ۲۵ - به منظور تسریع اجرای موثر کنوانسیون و تشویق همکاری‌های بین‌المللی در زمینه‌های مذکور در کنوانسیون:

الف) سازمان‌های تخصصی، صندوق کودکان سازمان ملل و سایر ارگان‌های آن سازمان می‌توانند در حوزه اختیاراتشان بر اجرای مواد کنوانسیون حاضر نظارت کنند. کمیته می‌تواند بنا به مقتضی از سازمان‌های تخصصی، صندوق کودکان سازمان ملل و سایر ارگان‌های دیپلوماسی در زمینه‌هایی که به اختیارات آن سازمان‌ها مربوط می‌شود جهت ارائه نظرات تخصصی در مورد اجرای کنوانسیون دعوت به همکاری کند. کمیته می‌تواند از سازمان‌های تخصصی، صندوق کودکان سازمان ملل و سایر ارگان‌های سازمان ملل بخواهد در مورد اجرای کنوانسیون در زمینه‌هایی که به اختیارات آنان مربوط می‌شود، گزارشاتی را ارائه نمایند.

ب) کمیته می‌تواند بنا به اقتضا گزارشات کشورهای عضو که حاوی درخواست و یا اعلام نیاز به همکاری و مساعدت‌های فنی است را به همراه نظرات و پیشنهادات خود کمیته در مورد آن تقاضاها به سازمان‌های تخصصی، صندوق کودکان سازمان ملل و سایر ارگان‌های دیپلوماسی منتقل کند.

ج) کمیته می‌تواند به مجمع عمومی توصیه کند که از دبیرکل بخواهد از طرف خود مطالعاتی را در مورد موضوعات ویژه مربوط به حقوق کودکان متقبل شود.

د) کمیته می‌تواند بر اساس اطلاعات واصله، متعاقب ماده

بسم الله تعالی

- ۲۹ -

۴۴ و ۴۵ کنوانسیون حاضر پیشنهادات و نظرات کلی خود را اعلام کند. این پیشنهادات و نظرات به کشور عضو مربوطه منتقل خواهد شد و به همراه نظرات کشور عضو به مجمع عمومی گزارش خواهد گردید.

بخش ۳:

ماده ۴۶ - کنوانسیون حاضر در اختیار تمام کشورها جهت امضاء قرار خواهد گرفت.

ماده ۴۷ - کنوانسیون حاضر منوط به تصویب است. اسناد تصویب نزد دبیرکل سازمان ملل باقی خواهد ماند.

ماده ۴۸ - تمام کشورها می توانند به عضویت کنوانسیون حاضر در آیند، اسناد عضویت نزد دبیرکل سازمان ملل به ودیعه خواهد ماند.

ماده ۴۹ -

۱- کنوانسیون حاضر ۳۰ روز پس از تاریخ به ودیعه گذاشته شدن بیستمین سند تصویب یا عضویت نزد دبیرکل سازمان ملل قابل اجرا خواهد بود.

۲- برای هر کشوری که پس از به ودیعه گذاشته شدن بیستمین سند تصویب یا عضویت، کنوانسیون حاضر را تصویب کند یا به عضویت آن در آید، این کنوانسیون ۳۰ روز پس از زمان به ودیعه گذاردن اسناد عضویت یا تصویب کشور مربوطه قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۵۰ -

۱- هر یک از کشورهای عضو می توانند اصلاحیه ای را پیشنهاد کنند و آن را برای دبیرکل سازمان ملل نیز ارسال کنند. دبیرکل اصلاحیه پیشنهادی را با سایر کشورهای عضو در میان می گذارد و از آنان در مورد تشکیل کنفرانس کشورهای عضو به منظور بررسی و

بسمه تعالی

- ۳۰ -

رایگیری در مورد پیشنهادات نظرخواهی می‌کند. در صورتی که ظرف ۴ ماه پس از اعلام دبیرکل حداقل یک سوم کشورهای عضو موافق چنان کنفرانسی باشند، دبیرکل، کنفرانس را به کمک سازمان ملل افتتاح خواهد کرد. اصلاحیه‌ای که مورد تصویب اکثریت کشورهای حاضر و رای‌دهنده قرار گیرد جهت تصویب به مجمع عمومی فرستاده خواهد شد.

۲- هر اصلاحیه‌ای که مطابق پاراگراف اول ماده حاضر تصویب شود پس از تصویب مجمع عمومی سازمان ملل و پذیرش دو سوم اکثریت کشورهای عضو قابل اجرا خواهد بود.

۳- پس از به اجرا در آمدن یک اصلاحیه فقط کشورهایایی که آن را پذیرفته‌اند موظف به اجرای آن می‌باشند سایر کشورهای عضو همچنان موظف به رعایت کنوانسیون حاضر و سایر اصلاحیه‌های قبلی که آنها را پذیرفته‌اند خواهند بود.

ماده ۵۱-

۱- دبیرکل سازمان ملل متن نظرات کشورها را در هنگام تصویب با عضویت دریافت کرده و در اختیار سایر کشورها خواهد گذاشت.

۲- نظرات مغایر با اهداف و مقاصد کنوانسیون حاضر ممنوع خواهد بود.

۳- نظرات را می‌توان در هر زمان از طریق اعلام به دبیرکل سازمان ملل پس گرفت. دبیرکل تمام کشورها را نیز در جریان خواهد گذاشت. این اعلام در تاریخی که به دست دبیرکل می‌رسد، قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۵۲- کشورهای عضو می‌توانند از طریق ارسال یک اعلان کتبی به دبیرکل از عضویت کنوانسیون خارج شوند. این امر یکسال

شماره ۲۲۶۷ - ق

تاریخ ۲۵/۱۰/۷۴

پوست

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بیتعالی

- ۳۱ -

پس از تاریخ دریافت اعلان توسط دبیرکل قابل اجرا خواهد بود.
ماده ۵۳- دبیرکل سازمان ملل به عنوان امانتدار کنوانسیون
حاضر انتخاب شده اند.
ماده ۵۴- نسخه اصلی کنوانسیون حاضر به همراه ترجمه عربی،
چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی آن که همگی از
اعتبار یکسان برخوردارند، نزد دبیرکل سازمان ملل به ودیعه
گذاشته خواهند شد.
با حضور نمایندگان تمام الاختیار که از طرف دولت‌های مستبوع
خود دارای اختیار هستند این کنوانسیون امضاء گردید.
لایحه فوق مشتمل بر ماده واحد منظم به متن موافقتنامه
شامل مقدمه و پنجاه و چهار ماده در جمله علنی روز یکشنبه مورخ
نوزدهم دیماه یکهزار و سیمصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای
اسلامی رسیده است. / ن

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی